

*Міністерство охорони здоров'я України
Міністерство освіти і науки України
Національний фармацевтичний університет
Кафедра менеджменту, маркетингу та
забезпечення якості у фармації*

МАТЕРІАЛИ

**XII науково-практичної internet-конференції з міжнародною участю
«МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ У СКЛАДІ
СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ, НАУКИ, ОСВІТИ,
ПРАКТИКИ»
(19 березня 2026 р.)**

MATERIALS

**of XII scientific and practical internet-conference
with international participation
«MANAGEMENT AND MARKETING IN THE MODERN
ECONOMY, SCIENCE, EDUCATION AND PRACTICE»
(19 March 2026)**

Харків

2026

МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ПРОТИСВЕРБІЖНИХ ЗАСОБІВ МІСЦЕВОЇ ДІЇ

Міщенко В.І.¹, Машталер В.В.²

¹Інститут медицини та соціальних наук, м. Харків, Україна

²Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

viktoriamischenko@ukr.net

Фармацевтичний ринок України характеризується високою динамікою розвитку та постійними змінами у структурі асортименту. Одним із важливих напрямів є дослідження протисвербіжних препаратів місцевої дії, які безпосередньо впливають на якість життя пацієнтів із дерматологічними захворюваннями. Тому визначення сучасних тенденцій розвитку цієї групи препаратів, оцінці їх асортименту та перспективи створення нових лікарських форм на основі натуральної лікарської сировини є актуальним питанням сьогодення.

Метою дослідження є аналіз ринку протисвербіжних засобів групи D04 за лікарськими формами, складом діючих речовин та країною-виробником. Для досягнення поставленої мети використано дані Державного реєстру лікарських засобів України. Проведено маркетинговий аналіз асортименту препаратів групи D04 «Протисвербіжні засоби». Використано методи порівняльного аналізу, статистичної обробки даних та узагальнення результатів.

Аналіз показав, що станом на 01.03.2026 р. групи D04 «Протисвербіжні засоби» зареєстровано 14 препаратів [1]. Дослідження за лікарськими формами (ЛФ), встановило, що гелі займають 50,0 % ринку, це можливо пояснити їх зручністю застосування для пацієнтів. На другому місці знаходяться мазі, бальзами та спреї (по 14,0 %), тоді як емульсії становлять лише 7,0 %. За складом діючих речовин домінують синтетичні препарати 78,6 %. Природні препарати становлять 14,3 %. Комбіновані засоби займають лише 7,1 %. Це свідчить про перспективність розробки комбінованих препаратів, які відповідають сучасним вимогам ефективності, безпеки та натуральності.

На цей час на фармацевтичному ринку України фізично доступні наступні препарати:

Синтетичні препарати (діючі речовини Диметинден малеат, Цетиризин дигідрохлорид, Дифенгідрамін гідрохлорид, Лідокаїн гідрохлорид): Феністил гель 0.1 % по 30 г у тубах, Халеон КХ С.а.р.л., Швейцарія; Псило-бальзам гель 1 % по 20 г у тубах, СТАДА, Німеччина.

Природні препарати (діючі речовини: Ефірні олії (ментол, камфора, евкалипт, гвоздика, кориця)): Бальзам Зірка «BALSAM ZVEZDA» бальзам для інгаляцій та розтирань по 30 мл в тубах Green Pharm Cosmetic, Україна; Зірка бальзам по 4 г у бан. Данафа Фармасьютікал Джоінт Сток Компані, В'єтнам.

Комбіновані препарати (діючі речовини: Ментол, Прокаїн, Бензокаїн): Меновазин 100 мл, Лубнифарм АТ, Україна; Меновазан Саліцилат крем 40г туба Фарм. фабрика ДКП, Україна.

Більшість протисвербіжних препаратів виробляються в Україні (50,0 %), що підтверджує активну позицію вітчизняних фармацевтичних компаній. Імпортні препарати з Німеччини, Швейцарії та В'єтнаму займають по 14,3 %. Це свідчить про конкурентне співіснування українських виробників та зарубіжних компаній на фармацевтичному ринку.

Отримані результати дозволяють зробити висновок, що сучасний ринок протисвербіжних засобів в Україні характеризується домінуванням синтетичних препаратів, обмеженою кількістю комбінованих засобів та високим попитом на гелі й креми. Така ситуація створює передумови для розробки нових комбінованих препаратів місцевої дії, які б відповідали сучасним вимогам ефективності, безпеки та зручності застосування.

Список використаних джерел

Державний реєстр лікарських засобів України. URL: <http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument&atscode=D03>